

Список використаних джерел:

1. Garderner B. *The product and the brand* / B. Garderner, S. Levy. – Harvard. Business Review – 1955. – Vol. 33.
2. Патутіна Н.А. *Управление визуальным имиджем предприятия социально-культурного сервиса и туризма [Электронный ресурс]* // Интернет-журнал «Наукoзнание». – 2012. – № 2. – Режим доступа: <http://naukovedenie.ru/PDF/73EVN114.pdf>
3. Симонова И.Ф. *Педагогика имиджа: монография [Электронный ресурс]* / И.Ф. Симонова. СПб., 2012. – С. 304. – Режим доступа: <http://www.simmerk.ru/lit/19-funk.html>

УДК 37.07:005.4

Т.А. ЯЩУК

викладач кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини,
м. Умань, Україна

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У даний час в нашій країні відбуваються суттєві зміни в національній політиці освіти. Одним із завдань сучасної вищої школи стає розкриття потенціалу всіх учасників педагогічного процесу, надання їм можливостей прояву творчих здібностей. Вирішення цих завдань неможливе без здійснення варіативності освітніх процесів, у зв'язку з чим з'являються різні інноваційні типи і види освітніх установ, які вимагають глибокого наукового і практичного осмислення.

Зміна ролі освіти в суспільстві зумовила більшу частину інноваційних процесів. Тепер освіта все більш орієнтується на створення таких технологій і способів впливу на особистість, за допомогою яких встановлюється баланс між соціальними та індивідуальними потребами, і, які, запускаючи механізм саморозвитку (самовдосконалення, самоосвіти), забезпечують готовність особистості до реалізації власної індивідуальності і змін суспільства.

Освітня інновація – це вперше створені, вдосконалені або застосовані освітні, дидактичні, виховні, управлінські системи, їх компоненти, що суттєво поліпшують результати освітньої діяльності [1, с. 20]. Таким чином, інноваційний процес полягає у формуванні та розвитку змісту та організації нового. В цілому під інноваційним процесом розуміється комплексна діяльність по створенню, освоєнню, використанню і поширенню нововведень. Інноваційний процес розглядається як розвиток трьох основних етапів: генерування ідеї (в певному випадку – наукове відкриття), розробка ідеї в прикладному аспекті і реалізація нововведення на практиці. У зв'язку з цим, інноваційний процес можна розглядати як процес доведення наукової ідеї до стадії практичного використання. А діяльність, що забезпечує перетворення ідей у нововведення і формує систему управління цим процесом, є інноваційною діяльністю.

Структура інноваційної діяльності включає:

- 1) розробку інновації (поява ідеї – її апробація),
- 2) поширення інновації (розповсюдження інформації про новинку),
- 3) підготовка педагогів до впровадження інновації,
- 4) застосування інновації в процесі освітньої діяльності [2, с. 188].

У Законі України «Про вищу освіту» [3] зазначено, що інноваційна діяльність у закладах вищої освіти є невід'ємною складовою освітньої діяльності і провадиться з метою здобуття нових наукових знань шляхом проведення наукових досліджень і

розробок та їх спрямування на створення і впровадження нових конкурентоспроможних технологій, видів техніки, матеріалів тощо для забезпечення інноваційного розвитку суспільства, підготовки фахівців інноваційного типу.

Якісне здійснення інновацій у сучасній вищій школі забезпечується змінами в організації навчально-виховного процесу, у змісті освіти, у використанні сучасних та ефективних педагогічних й освітніх технологій, у нових методиках діагностики студентів і науково-педагогічних працівників, так й у керуючій системі освітнього закладу [4, с. 64].

Управління процесами, що відбуваються в освітніх установах, – один з найважливіших факторів досягнення високого рівня освітніх результатів. Особливе значення має управління інноваційними процесами, визначальними вектори розвитку освітніх систем усіх рівнів у останні роки. Як правило, інноваційний процес у закладах вищої освіти планується у вигляді концепції або програми розвитку, потім організовується діяльність колективу з реалізації цієї програми і організовується контроль над її результатами.

Критеріями оцінки управління інноваційними процесами є:

- рівень ефективності реалізації інноваційного процесу;
- новизна, актуальність;
- якість знань, умінь і навичок випускників;
- результативність, доцільність, своєчасність;
- прийняття інновацій усіма учасниками освітнього процесу.

Управління інноваційними освітніми процесами здійснюється за певними принципами, які виникають як норми, орієнтири діяльності. Основні принципи управління інноваційними освітніми процесами висловлюють щось спільне в організації управління ними, яка охоплює всі етапи їх і зумовлює їх успішність і ефективність:

1) принцип організованої інноваційної зміни станів системи освіти (передбачає певну систему діяльності, яка охоплює етап підготовки до зміни стану системи освіти й етап реалізації цих змін);

2) принцип переходу від стихійних механізмів перебігу інноваційних процесів до свідомо керованих (передбачає визначення і відпрацювання ефективного механізму свідомого управління зміною станів);

3) принцип інформаційної, матеріально-технічної, кадрової забезпеченості реалізації основних етапів інноваційних освітніх процесів;

4) принцип прогнозування зворотних або незворотних структурних змін в інноваційному соціально-педагогічному середовищі (дія цього принципу спрямована на недопущення стихійних, непередбачуваних змін, що можуть значно затримати реалізацію інноваційних процесів);

5) принцип посилення стійкості інноваційних освітніх процесів;

6) принцип прискорення розвитку інноваційних процесів у системі освіти.

Найбільш ефективним підходом до управління в умовах інноваційного процесу є підхід, заснований на принципах партисипативного, системного, цільового та випереджаючого управління. Такий підхід сприяє розробці цілей і планів розвитку інновацій, виходячи з системного аналізу стану освітнього закладу, за участю всього педагогічного колективу.

Ринок освітніх послуг за допомогою конкурентних механізмів буквально сприяє участі в інноваційних процесах [5, с. 256]. Конкуренція, заснована на інноваціях, їх якість і своєчасність є досить важливим параметром виживання ВНЗ, вирішальним фактором прискорення розроблення та реалізації нових наукових продуктів. Освітні установи, які обрали інноваційний шлях розвитку, стають конкурентоспроможними лідерами на ринку освітніх послуг.

Список використаних джерел:

1. Красножон С. В., Піддубний В. А. Інновації в освіті. Формування ринкових відносин в Україні. 2016. №6 (181). С. 19–22.
2. Семенюк С.Б., Шпилик С.В. Освітні заклади як особливі суб'єкти інноваційного розвитку суспільства. Тенденції розвитку маркетингу в умовах економічних трансформацій : монографія. Тернопіль, 2017. С. 185–194.
3. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 №1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення 08.04.2019).
4. Шарата Н. Г. Ефективне управління інноваціями у сучасній вищій школі. Розвиток українського села – основа аграрної реформи в Україні: матеріали Причорноморської регіональної науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу, 26-28 квітня 2017 р. Миколаїв : МНАУ, 2017. С. 62–65.
5. Кондур О. Інноваційний менеджмент у системі управління вищим навчальним закладом. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. Серія Педагогічні науки / за ред. проф. Тетяни Степанової. Миколаїв, 2017. № 4 (59). С. 254–258.